

Pembangunan Teori dan Penilaian Kebolehpercayaan Pengukuran dalam Perbandingan Silang Budaya

MOHD. HELMI ABD. RAHIM
NORDIN @ JUSOH MUHAMAD

ABSTRAK

Artikel ini bermula dengan perbincangan teori konstruk dinamik personaliti dengan tumpuan kepada konflik dalaman dan di antara perorangan. Enam dinamik tersebut ialah jarak perasaan, tenaga tugas, hormat pada komuniti, hormat pada orang lain, keinginan untuk mengawal dan mementingkan keunikan sendiri perorangan. Enam dinamik ini dibentuk untuk mengukur tahap mana seseorang dipengaruhi untuk mengendalikannya konflik. Pengukuran yang dimaksudkan ialah pengukuran komunikasi-konflik. Masalah yang timbul di dalam kesesuaian pengukuran di dalam kajian silang budaya ialah apabila penyelidik cuba menghasilkan perbezaan dengan memperolehi skor terhadap pengaruh budaya. Justeru, kajian ini melaporkan kebolehpercayaan pengukuran komunikasi-konflik dengan membandingkan subjek Amerika dan Malaysia. Pengukuran ini berfungsi dengan baik di dalam kedua-dua budaya. Penilaian kebolehpercayaan adalah asas dalam menentukan kesesuaian menggunakan pengukuran yang standard walaupun bukti perbandingan tersebut tidak muktamad.

ABSTRACT

This article begins with a discussion of the theory – the dynamic constructs of personality bearing upon conflict within and between people. The six dynamics are range of feelings, task energy, respect for community, respect for the others, desire for control and concern for one's own self-uniqueness. The six dynamics is designed to measure the degree to which one is predisposed to handle conflict. The measurement concerned is the Communication-Conflict Instrument. The problem with measurement comparability in cross-cultural studies arises when researchers attempt to attribute differences in obtained scores to cultural influences. Thus, this study reports the reliability of Communication-Conflict Instrument of American and Malaysia subjects, comparatively. The instrument functions well in both cultures. Reliability assessments is a basis for determining the

appropriateness of using standardized instruments although the evidence comparability is inconclusive.

Pengenalan

Artikel ini mempunyai dua objektif. Pertama, ia membincangkan teori ringkas mengenai konstruk dinamik personaliti dengan tumpuan kepada konflik dalaman dan di antara perorangan. Enam dinamik personaliti ini berdasarkan penyelidikan Osgood, Suci dan Tannenbaum (1957), Bales (1951) dan dirumuskan oleh Brown, Yelsma dan Keller (1981). Kedua, ia akan melaporkan kebolehpercayaan pengukuran yang menggunakan enam dinamik personaliti ini. Ia berasaskan skala yang dibina untuk mengukur tahap seseorang dari segi pengaruh, dalam menangani konflik secara konstruktif atau destruktif. Keistimewaan kajian ini adalah untuk membandingkan di antara budaya, dalam menentukan kesesuaian penggunaan pengukuran standard.

Signifikan

Dalam kebanyakan kajian antara budaya, isu kesesuaian pengukuran silang budaya kerap diabaikan. Pengabaian ini kerap menjadi kritikal kerana penemuan-penemuan dari segi kesamaan dan perbezaan di antara budaya boleh menjadi kepalsuan pengukuran konstruk, daripada persamaan dan perbezaan yang sebenar (Nik Rahimah & Ismail 1992). Kajian-kajian silang budaya pasti berhadapan dengan cabaran ketidak-sesuaian pengukuran kerana ia melibatkan budaya yang berbeza; dari segi konteks dan penggunaan bahasa yang berlainan (Henry 1962; Verba 1971; Winter & Prohska 1983). Suatu kaedah yang kerap dilakukan ialah melalui terjemahan dan diterjemahkan kembali dalam memastikan ketepatan di antara pengukuran asal dengan yang diterjemahkan.

Rangka kerja konsep yang umum tidak semestinya memastikan kesejagatan empirik sebagai asas kepada analisis perbandingan. Penggunaan pengukuran yang fungsional pula akan bersamaan dengan konsep teoritikal rangka kerja tersebut (Verba 1971). Sesuatu konsep mungkin dioperasikan pada *setting* yang berbeza. Justeru konteks budaya akan menjadi penentu kepada kesesuaian takrifan operasional (Sears 1961).

Przeworski dan Teune (1966) telah mencadangkan pencarian kesamaan apabila indikator yang sama tidak menyediakan skala kebolehpercayaan yang cukup. Terutama apabila kita dapat menjangkakan berdasarkan asas empirik bahawa makna atau struktur konsep berbeza dari satu budaya ke suatu budaya yang lain.

Dalam keadaan apabila indikator yang sama digunakan, masalah-masalah di dalam terjemahan menjadi kritikal. Antara masalah yang wujud ialah; (1) perbezaan dari segi makna perkataan, (2) perbezaan dari segi konteks syntaktik dan, [iii] perbezaan dari segi konteks budaya pembaca atau pendengar (Ervin & Bower 1953). Kajian ini merupakan pengaplikasian kaedah pencarian kesamaan dalam penggunaan indikator yang sama.

Adalah menjadi tujuan kajian ini untuk menilai 'kebolehan berdiri sendiri' pendekatan ini melalui taksiran kebolehpercayaan suatu pengukuran yang telah ditadbirkan terhadap subjek daripada dua budaya yang berbeza, iaitu orang Amerika dan Malaysia. Subjek Amerika telah dianalisis oleh Brown, Yelsma dan Keller (1981) dan subjek Malaysia oleh pengkaji kajian ini. Pengukuran komunikasi konflik oleh Brown, Yelsma dan Keller (1977) telah dipilih untuk mengukur orientasi konflik kerana ia telah menunjukkan kebolehpercayaan dan kesahan yang mantap di kalangan subjek Amerika.

TEORI

Dalam tinjauan terhadap teori-teori dan penyelidikan-penyelidikan perhubungan antara peribadi, Swensen (1973) telah merumuskan, "manusia merupakan makhluk sosial sejak awal lagi, dan mereka mempunyai masalah di dalam perhubungan sosial sejak awal juga". Kenyataan sebegini memaparkan gabungan di antara komunikasi dan konflik. Keperihatinan kajian ini untuk mengenalpasti konstruk-konstruk personaliti yang mempengaruhi seseorang itu, kepada situasi konflik.

Dalam laporan Leary (1957), setelah mengkaji dan membentuk skema untuk menganalisis tentang tekanan dalam psikiatrik, beliau menemui bahawa ia mempunyai perkaitan dengan sifat pergabungan atau kuasa. Beliau juga telah memperhatikan bahawa pergabungan berkisar dari kasih sayang kepada permusuhan, manakala dimensi kuasa pula berkisar daripada dominan kepada kepatuhan. Konsep yang dikemukakan oleh Leary ini telah mendasari pemikiran dan penyelidikan mengenai interaksi manusia seterusnya (antaranya, Bales 1951, 1970; Balw & Couch 1969; Borgatta, Cotrell & Mann 1958; Foa 1961, 1965, 1966; Foa & Foa 1969; Osgood, Suci & Tannenbaum 1957; Schaefer 1959; Schutz 1958).

Interaksi adalah komunikasi. Sekiranya komunikasi adalah matrik kepada hubungan antara peribadi, maka adalah makna atau tafsiran yang dihubungkan dengan komunikasi itulah yang merupakan fokus utama (Jackson 1959). Osgood, Suci & Tannenbaum (1957) telah mencadangkan bahawa makna semantik mempunyai tiga dimensi; penilaian,

JADUAL 1. Dimensi Leary dan Osgood

Dimensi Leary (1957)	Dimensi Osgood et. al (1957)
Pergabungan (kasih sayang-permusuhan) Kuasa (dominan-kepatuhan)	Penilaian Kemampuan Orientasi aktiviti

kemampuan dan orientasi aktiviti. Sekiranya dimensi-dimensi Leary (1957) dan Osgood et. al (1957) diletakkan secara bersebelahan (lihat Jadual 1) asosiasi yang wujud adalah instruktif.

Konstruk penilaian mempunyai hubungan dengan skala pergabungan, tetapi ia lebih luas. Pergabungan adalah merujuk kepada daya tarikan atau penolakan semua pengalaman. Hubungan yang sama juga wujud bila kita membandingkan konstruk kuasa dan konstruk kemampuan. Konstruk kemampuan (Osgood et. al. 1957) boleh dirujuk kepada semua pengalaman. Konstruk orientasi aktiviti menjadi teka-teki di sini. Longgokan aktiviti mempunyai identiti tersendiri, tetapi tidak terasing. Semua pola-pola longgokan (orientasi aktiviti) ketiga ini mempunyai hubungan dengan nilai-nilai manusia, justeru mencadangkan bahawa kedua-dua dimensi Leary adalah diarahkan kepada nilai-nilai manusia.

Blake dan Mouton (1964), Hall (1969), Kilmann dan Thomas (1975, 1977), Lawrence dan Lorsch (1967) telah menyambung usaha Leary dan mendapati kedua-dua dimensi tingkah laku tersebut telah menghasilkan lima 'mod' komunikasi kerjasama, menarik diri, penyesuaian, bertolakansur dan persaingan. Model ini jelas mencadangkan bahawa penyesuaian dan kerjasama merupakan tingkah laku berorientasikan ego atau ketegasan sendiri. Bertolak ansur menggunakan setiap daripada keempat-empat tingkah laku tadi.

Blake dan Mouton (1964) dan penyelidik-penyelidik lain telah mengaplikasikan konstruk Leary ini kepada pengurusan perniagaan dan industri, penumpuan kepada hasil interaksi merupakan fokus yang penting. Lantaran itu, dimensi kuasa telah 'dipindahkan' kepada dimensi tugas. Keperluan untuk pencapaian kolektif adalah berhubungan dengan keinginan untuk berkuasa.

Premis untuk teori yang dikemukakan ini menggunakan konstruk yang lebih luas yang dikemukakan oleh Osgood et. al. 57 dengan merujuk kepada konstruk Leary. Ia juga menerima konsep orientasi tugas yang dikemukakan oleh Blake dan Mouton sebagai yang lebih utama kepada tindakan manusia berbanding dengan keinginan untuk mendominasi (Brown, Yelsma & Keller 1981). Manusia berkomunikasi adalah disebabkan keinginan untuk, 1) memperoleh rakan manusia, dan

2) untuk memperoleh apa yang mereka inginkan tetapi tidak dapat memperoleh secara berseorangan.

Berdasarkan perspektif ini, dua dimensi asas kepada tindakan adalah, 1) jarak daripada perasaan positif kepada negatif; dan 2) jarak daripada pengluasan (kemampuan) tenaga daripada tugas yang tinggi kepada rendah. Justeru itu, hubungan-hubungan berikut telah dibuat (Jadual 2).

JADUAL 2. Hubungan Tindakan dan Dimensi

Tindakan	Dimensi
Tindakan kerjasama	= perasaan positif dan tenaga tugas yang tinggi.
Tindakan persaingan	= perasaan negatif dan tenaga tugas yang tinggi.
Tindakan menarik diri	= perasaan negatif dan tenaga tugas yang rendah.
Penyesuaian	= perasaan positif dan tenaga tugas yang rendah.

Sekiranya mod-mod interaksi ini mengambil tingkah laku komunikasi dan tingkah laku adalah diorientasikan pada nilai, maka ia juga mencadangkan empat nilai yang berhubungan. Bales and Couch (1969) telah menemui empat faktor pada nilai;

- 1) Penerimaan authoriti
- 2) Penyataan penentuan keinginan berlawanan dengan batasan penentuan nilai
- 3) Kesaksamaan
- 4) Individualisme. Jelasnya, faktor (1) dan (3) adalah nilai sosial dan faktor (2) dan (4) adalah faktor ketegasan sendiri.

Teori ini menghubungkan setiap nilai ini kepada empat 'mod' tingkah laku seperti yang tertera pada jadual 3 di bawah:

Empat nilai 'mod' tingkah laku ini dapat diassosiasikan dengan empat jenis tingkah laku yang telah dibincangkan lebih awal (lihat Jadual 4).

JADUAL 3. Hubungan Nilai Bales dan Couch (1969) dan 'Mod' Tingkah laku

Nilai	'Mod' Tingkah laku
Penerimaan authoriti	= nilai komuniti
Penyataan penentu keinginan vs. batasan penentuan nilai	= menghormati orang lain
Kesaksamaan	= nilai sendiri sebagai individu yang unik.

JADUAL 4. Hubungan Tingkahlaku dan Nilai

Tingkahlaku	Nilai
Kerjasama	Komuniti
Persaingan	Kawalan
Menarik diri	Individu unik
Penyesuaian	Menghormati orang lain

Daripada penemuan kajian dan pandangan yang dibincangkan, ia adalah berkisar kepada suatu teori yang menyatakan bahawa dinamik komunikasi-konflik adalah, 1) jarak daripada perasaan positif kepada negatif, 2) tahap tenaga yang bertujuan dan 3) empat nilai mengenai hubungan manusia yang berhubungan dengan empat tingkah laku yang muncul daripada kontinuum perasaan dan kontinuum tenaga itu (Brown, Yelsma & Keller 1981).

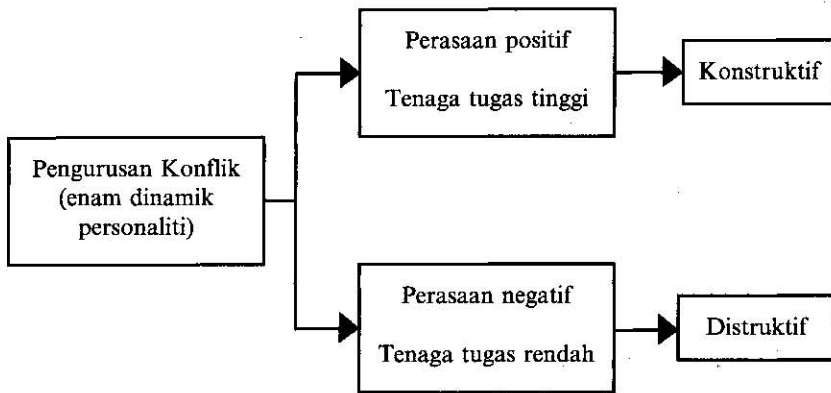
KERANGKA TEORI

Konflik ditakrifkan sebagai “perbezaan yang melibatkan kedudukan ketidaksesuaian yang sebenar atau dipersepsikan” (Brown & Keller 1979, 243). Takrifan ini merupakan perspektif Likert dan Likert (1976, 7) yang mengatakan, “konflik dilihat sebagai usaha aktif untuk memperolehi kehendak yang diinginkan seseorang, sekiranya diperolehi, mengepikan perolehan yang diinginkan oleh orang lain, justeru, melahirkan perseteruan”.

Proses interaksi konflik untuk mengekalkan atau merosakkan perhubungan konflik (perspektif teknik pengskoran) adalah seperti berikut: skor yang tinggi di dalam pengurusan konflik dicirikan sebagai seseorang yang cuba untuk menguruskan konflik yang dihadapinya agar ia memberi kebaikan kepada diri sendiri dan orang lain yang cuba untuk menguruskan konflik yang dihadapinya agar ia memberi kebaikan kepada diri sendiri dan orang lain yakni kedua-duanya menang. Skor yang rendah dicirikan sebagai seseorang yang cuba menambahkan ‘kelukaan’ atau untuk menjauhi konflik yakni seorang menang dan seorang lagi kalah (Brown, Yelsma & Keller 1981). Teori ini merujuk kepada konstruk dinamik personaliti yang wujud di dalam perhubungan manusia.

Persoalan utama, ialah:

- 1) Adakah kesemua enam dinamik ini menyumbangkan kepada pengurusan konflik konstruktif.
- 2) Adakah sesetengah dinamik menyumbang kepada pengurusan konflik destruktif?

RAJAH 1: Teori Pengaruh Komunikasi – Konflik

Perasaan positif didapati menyumbang kepada pengurusan konflik konstruktif, manakala perasaan negatif kepada pengurusan konflik distruktif. Skor yang tinggi di dalam tenaga tugas adalah dilihat sebagai penyumbang kepada pengurusan konflik konstruktif. Teori ini dapatlah dirumuskan seperti Rajah 1.

Dalam budaya Barat, seseorang yang mengekalkan pendekatan fungsi kepada konflik dapat digambarkan sebagai seorang yang membataskan ketegasan sendiri dan kelebihan diri dengan mengamalkan nilai-nilai sosial. Pandangan ini menangani nilai kawalan dan keunikan sendiri secara dibataskan di dalam konflik konstruktif. Walau bagaimanapun, Niebuht (1936) telah menyatakan walaupun mengamalkan kawalan adalah distruktif di dalam perhubungan antara peribadi, ia tidak boleh dibuang dalam usaha untuk mencapai keadilan sosial. Manakala nilai keunikan sendiri pula, walaupun ia merupakan sumber kepada kesemua dakwaan yang tidak henti-henti terhadap ketidakadilan, cuba kita ambil kira perasaan sendiri pengasas-pengasas dan nabi-nabi kepada semua agama di dunia ini?

Kemungkinan pemikiran Timur dapat menjadi asas teori yang lebih baik untuk menggambarkan hubungan di antara nilai-nilai ini. Pandangan Timur berpendirian bahawa semua substruktur adalah tidak sama (assymmentry) dari segi bentuk. Samukur (symmetry) diperolehi dengan meletakkan bersisi-sisian struktur yang merupakan biasan imej (Stiskin 1972). Sekiranya konflik konstruktif melihat di antara nilai-nilai tersebut, ia merupakan samukur kesamaan kekuatan nilai-nilai yang bertentangan. Manakala konflik distruktif, di antara nilai-nilai ini, adalah disebabkan atau hasil daripada kelemahan secara perbandingan,

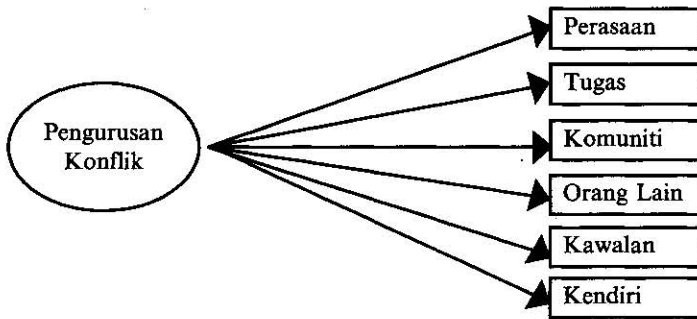
satu daripada dua nilai yang bertentangan. Pandangan ini mempunyai persamaan dengan konstruk *synnergy* yang dikemukakan oleh Maslow (1971, 202), iaitu “masyarakat yang tidak agresif mempunyai peraturan sosial dalam individu melalui tindakan yang sama dan dalam masa yang sama memenuhi kepentingannya dan juga kumpulan”.

KERANGKA KONSEPTUAL

Paradigma ini menangani enam konstruk dinamik tersebut:

- 1) Perasaan seseorang yang timbul melalui interaksi seseorang dengan dirinya dan orang lain.
- 2) Tenaga tugas seseorang yang timbul di dalam interaksi dengan orang lain.
- 3) Empat nilai komunikasi yang timbul daripada interaksi tersebut.

Empat nilai tersebut ialah 1) menaruh perhatian kepada komuniti, 2) menghormati orang lain yang orang berkenaan berinteraksi, 3) keinginan seseorang mengawal orang lain 4) penaruhan perhatian seseorang terhadap keunikan sendiri. Kerangka konseptual kajian dapat digambarkan melalui Rajah 2: Konstruk-konstruk ini telah dibentuk melalui pengukuran, iaitu Pengukuran Komunikasi-Konflik.

RAJAH 2. Kerangka Konseptual Dinamik Pengaruh Pengurusan Konflik

PENGUKURAN

Tujuan kedua kajian ini adalah membuat penilaian terhadap kebolehpercayaan pengukuran yang dimaksudkan iaitu Pengukuran Komunikasi-Konflik yang dibangunkan oleh Brown dan Keller (1977).

Pengukuran ini dilandaskan daripada perspektif teoritikal yang dibincangkan tadi dan bertujuan untuk mengukur pengaruh seseorang untuk mengurus konflik secara konstruktif. Ia merupakan ujian penilaian sendiri dan bukan pengarahannya pengamalan seseorang dalam menilai keadaan konflik seseorang dengan orang lain. Responden bertindak balas terhadap faktor dalaman diri sendiri. Faktor dalaman ini digambarkan sebagai dinamik yang terkandung di dalam tingkah laku seseorang dalam interaksi dengan orang lain.

Pengukuran ini mempunyai 60 item, 10 item setiap satu mengukur enam konstruk yang dikemukakan. Pengukuran ini mengambil masa 20 minit untuk mengisinya. Responden diarahkan untuk memberi jawapan mereka kepada setiap item yang mengandungi skala 7 takat, yang berjarak daripada *tidak pernah* kepada *amat kerap*.

Skor-skor yang diperolehi mengukur enam konstruk atau dinamik pengaruh tersebut. Skor keseluruhan pengukuran ini ialah skor pengurusan konflik yang merupakan campuran skor-skor yang diperolehi juga memberikan lapan skor lain, tetapi ia tidak bertepatan dengan tujuan kajian ini. Lantaran itu ia tidak akan digunakan dalam kajian ini.

METODOLOGI

KESERASIAN MAKNA PENGUKURAN

Kaedah yang digunakan dalam memperolehi keserasian makna pengukuran ialah melalui terjemahan. Kaedah yang dikemukakan oleh Ervin dan Bower (1953) telah digunakan. Pertamanya, suatu set nota penerangan yang digunakan dalam membentuk soalan telah diperolehi dari pengkaji asal (hak cipta: Western Michigan University, 1977 Communication Arts and Science). Maklumat tambahan juga terdapat dalam penulisan Brown dan Keller (1979). Seterusnya, teks dan nota diberikan kepada dua penterjemah secara berasingan untuk memperolehi terjemahan yang terbaik.

Peringkat ketiga, penterjemahan ketiga telah diberikan kedua-dua hasil terjemahan tadi bersama-sama dengan set nota. Tanpa merujuk kepada mana-mana penterjemah yang dua tadi, beliau telah memperolehi terjemahan yang dirasakan terbaik. Akhirnya teks asal, dua terjemahan dan hasil terjemahan ketiga telah dibandingkan dan keputusan muktamad mengenai perkataan yang digunakan telah ditetapkan oleh

pengkaji. Tegasnya, teks asal dalam bahasa Inggeris telah diterjemahkan kepada bahasa Melayu.

SAMPEL

Lantaran kajian ini merupakan kajian teoritikal, sampel yang *homogenous* telah digunakan. Berlandaskan jadual saiz sampel yang dikemukakan oleh Cohen (1977), dengan mengambil kriteria signifikansi (α) = 0.05, saiz kesan (r) = .30 dan *power* = .90, maka saiz sampel yang ditetapkan ialah 112 responden. Sampel adalah terdiri daripada pelajar-pelajar Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi, bersamaan dengan sampel yang digunakan oleh Brown, Yelsma dan Keller (1981), iaitu pelajar kolej berjumlah 172 responden.

Sampel adalah dipilih daripada 8 kolej kediaman menggunakan kaedah persampelan rawak mudah. Seramai 14 responden telah diambil dari setiap kolej kediaman dan 3 atau 4 orang mewakili satu kumpulan ethnik, iaitu Melayu, India dan Cina. Sampel terdiri daripada 56 lelaki dan 56 perempuan.

ANALISIS DATA

Analisis item dan kebolehpercayaan telah dilaksanakan terhadap data melalui pakej SPSSX. Penilaian yang berbeza dibuat terhadap subjek Amerika (Brown, Yelsma & Keller 1981) dan Malaysia. Dua pendekatan menguji kebolehpercayaan telah dibuat; pertama dengan menggunakan "model *domain sampling*" iaitu *Cronbach Alpha* (1960) telah digunakan dan kedua, menggunakan "model *parallel tests*" yakni *Pearson Product Moment Correlations* telah digunakan.

KEPUTUSAN

Keputusan kebolehpercayaan dan analisis item dapat dilihat pada jadual 5 dan 6. Jadual 5 membentangkan korelasi *item-total* skel komunikasi-konflik kedua-dua subjek Amerika (Brown, Yelsma & Keller 1981) dan Malaysia. Manakala jadual 6 menunjukkan kebolehpercayaan kepada setiap enam konstruk tersebut iaitu perasaan, tugas, nilai komuniti, nilai terhadap orang lain, nilai kawalan dan nilai sendiri:

JADUAL 5. Korelasi ITEM-TOTAL skel komunikasi-konflik

Item	Korelasi item – total	
	Amerika	Malaysia
1. Diri saya adalah yang utama pada saya.	.15	.50
2. Saya gembira dengan kehidupan saya	.31	.44
3. Saya suka mempunyai kuasa membuat keputusan untuk orang lain	.34	.44
4. Saya bekerja lebih kuat daripada orang lain yang saya kenali.	.47	.47
5. Saya menawarkan diri dengan sukarela untuk kerja-kerja komuniti.	.46	.54
6. Saya bermotivasi tinggi untuk bekerja.	.56	.56
7. Pembangunan hidup saya adalah berkisar pada diri saya sendiri.	.46	.45
8. Saya suka mempunyai kedudukan.	.56	.41
9. Saya lebih berjaya daripada kebanyakan orang.	.60	.59
10. Saya suka menjadi pemimpin.	.62	.59
11. Saya mempunyai rasa setia terhadap komuniti sekeliling saya.	.48	.52
12. Saya meletakkan nilai yang tinggi terhadap pembangunan diri saya.	.55	.65
13. Saya secara emosional merasakan diri saya selamat.	.55	.30
14. Saya suka menyatakan pada orang lain apa yang perlu dibuat.	.36	.49
15. Saya lebih bercita-cita tinggi berbanding dengan orang lain yang saya kenali.	.61	.61
16. Saya rasa gembira jika dapat menyertai projek-projek komuniti.	.48	.50
17. Saya amat gembira.	.52	.67
18. Saya merupakan ahli yang aktif di dalam komuniti saya.	.51	.58
19. Di dalam perhubungan, saya menggalakkan pembangunan peribadi orang lain.	.54	.56
20. Saya menyokong komuniti saya.	.49	.51
21. Saya menerima sikap dan peribadi setiap orang dengan baik.	.49	.34
22. Perhatian utama saya adalah diri saya sendiri.	.40	.56
23. Saya lebih produktif berbanding dengan orang lain semasa bekerja.	.51	.48
24. Saya bertanggungjawab atas membangunkan komuniti saya.	.52	.48
25. Saya menghormati kualiti unik yang terdapat pada setiap orang yang saya berhubung.	.48	.35

Sambungan Jadual 5

Item	Korelasi item – total	
	Amerika	Malaysia
26. Saya rasa amat berpuashati dengan pengalaman harian saya.	.57	.44
27. Pembangunan diri saya yang membuat hidup saya begitu signifikan.	.56	.52
28. Saya sensitif terhadap hak orang lain.	.60	.36
29. Saya amat rapat dengan komuniti saya.	.53	.45
30. Saya prihatin terhadap maruah sesiapa saja	.44	.49
31. Saya ingin menguasai orang lain.	.39	.47
32. Saya bersedia menyumbang tenaga untuk berkhidmat kepada komuniti saya.	.56	.65
33. Saya menghormati perasaan orang lain.	.52	.30
34. Saya merupakan seorang yang periang.	.66	.51
35. Saya bekerja keras supaya saya berjaya.	.63	.57
36. Saya lebih efektif di dalam kerja saya berbanding dengan orang lain yang saya kenali.	.62	.61
37. Saya suka mendesak.	.50	.31
38. Saya menggalakkan orang lain supaya menghormati diri sendiri.	.59	.45
39. Saya merasa selesa dengan diri saya.	.62	.61
40. Saya rasa gembira membuat keputusan untuk orang lain.	.41	.40
41. Perhatian utama saya ialah pembangunan diri sendiri.	.55	.54
42. Fokus perhatian saya ialah kepada pembangunan diri saya sebagai individu yang unik.	.50	.51
43. Hidup ini indah.	.62	.48
44. Matlamat hidup saya adalah seboleh yang mungkin menjadi seorang individu yang unik.	.57	.43
45. Saya bertimbangrasa terhadap orang lain yang mempunyai nilai yang berbeza dengan saya.	.42	.31
46. Saya amat prihatin terhadap apa yang terjadi dalam komuniti saya.	.46	.58
47. Pencapaian saya amat banyak.	.70	.47
48. Saya amat berpuas hati dengan hidup saya.	.61	.42
49. Saya bertanggungjawab atas pembangunan diri saya sebagai seorang yang unik.	.55	.50
50. Saya suka menggunakan kuasa.	.46	.31
51. Saya terlibat di dalam projek komuniti.	.55	.64
52. Saya amat bercita-cita tinggi.	.68	.55
53. Saya amat menghormati hak orang lain.	.22	.42
54. Saya amat periang.	.64	.52

Sambungan Jadual 5

Item	Korelasi item – total	
	Amerika	Malaysia
55. Saya amat efektif di dalam kerja saya.	.70	.63
56. Saya menggalakkan orang lain supaya bertindak mengikut diri sendiri.	.60	.43
57. Saya suka diberi tanggungjawab menjaga orang lain.	.51	.34
58. Kebebasan diri merupakan kualiti yang paling penting bagi diri saya.	.46	.40
59. Saya mempunyai perasaan yang positif.	.72	.54
60. Saya seorang yang berpengaruh.	.55	.51

N = 172 N = 112

JADUAL 6. Kebolehpercayaan (Cronbach's Alpha) Enam Konstruk Komunikasi – Konflik

Konstruk	Cronbach's Alpha	
	Amerika	Malaysia
Perasaan	.93	.82
Tugas	.93	.80
Nilai Komuniti	.94	.88
Nilai Terhadap Orang Lain	.91	.70
Nilai Kawalan	.93	.81
Nilai Kendiri	.91	.79
Pengurusan Konflik	.96	.95

N = 172 N = 112

Dalam menguji kebolehpercayaan 60 item ini, 10 item telah ditentukan terhadap setiap konstruk. Dalam memperolehi kebolehpercayaan yang tinggi, ia memerlukan seboleh mungkin kesemua korelasi antara item di dalam setiap konstruk pada tahap .40 atau lebih. Boleh dikatakan korelasi *item-total* di antara subjek Amerika dan Malaysia adalah hampir sama, ada item yang nilainya lebih tinggi pada subjek Amerika ada pula yang lebih tinggi pada subjek Malaysia. Begitu juga sebaliknya. Koefisien alpha pada skor pengurusan konflik bagi subjek Amerika ialah .96 dan subjek Malaysia .95. Jika dibandingkan nilai koefisien alpha di antara subjek Amerika dan Malaysia, subjek Malaysia mempunyai skor yang sedikit rendah terhadap enam konstruk apabila diperincikan (lihat Jadual 6). Ini memang dijangka terhadap subjek Malaysia yang masyarakatnya kurang melahirkan pernyataan diri

berbanding dengan subjek Amerika. Ini merupakan faktor pertama pengaruh silang budaya.

Walaupun bagaimanapun, korelasi di antara item dan skor keseluruhan pengurusan konflik bagi kedua-dua subjek, kesemuanya pada tahap .4 atau lebih kecuali 5 item bagi subjek Amerika (1,2,3,14 dan 53 – lihat jadual 5) dan 9 item bagi subjek Malaysia (13,21,25,28,33,37,45,50 dan 57 – lihat jadual 5). Walaupun item-item ini berada di bawah kriteria tetapi ia menyumbang kepada keseluruhan skor (pengurusan konflik), yakni ia memaparkan kebolehpercayaan yang tinggi (.96 Amerika) dan .95 Malaysia. Menurut Nunnally (1967) koefisien di antara .5 hingga ke .8 adalah sesuai untuk penyelidikan gunaan (applied). Kebolehpercayaan yang standard ialah .7 atau lebih (Nunnally 1978). Sebagai kesimpulan, skel ini berfungsi dengan baik dalam konteks silang budaya disebabkan, 1) kesemua korelasi item-total adalah positif dan mempunyai saiz yang mencukupi, dan 2) cronbach's alpha memaparkan kebolehpercayaan yang tinggi menjangkau kepada penggunaannya terhadap penyelidikan gunaan.

Jadual 7 melaporkan korelasi dalaman antara enam konstruk dan pengurusan konflik bagi kedua-dua subjek Amerika dan Malaysia.

JADUAL 7. Korelasi Dalaman Enam Konstruk dan Pengurusan Konflik.

(A) *Subjek Amerika*

(1) Perasaan	*						
(2) Tugas	.50	*					
(3) Komuniti	.28	.26	*				
(4) Orang Lain	.45	.13	.26	*			
(5) Kawalan	.21	.50	.29	-.05	*		
(6) Kendiri	.37	.35	.15	.35	.18	*	
(7) Pengurusan	.69	.71	.66	.48	.62	.60	*
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)

N = 172

P < .01

(B) *Subjek Malaysia*

(1) Perasaan	*						
(2) Tugas	.54	*					
(3) Komuniti	.63	.70	*				
(4) Orang Lain	.63	.60	.66				
(5) Kawalan	.56	.77	.59	.61	*		
(6) Kendiri	.68	.70	.63	.74	.61	*	
(7) Pengurusan	.81	.86	.85	.83	.83	.86	*
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)

N = 112

P < 0.01

Korelasi dalaman enam konstruk dan pengurusan konflik memaparkan hasil yang lebih baik bagi subjek Malaysia berbanding dengan subjek Amerika. Kemungkinan yang dapat dikemukakan di sini ialah, seperti yang telah dinyatakan pada perbincangan kerangka teori, asas teori pengaruh komunikasi-konflik ini adalah diasaskan kepada pandangan Timur dalam menggambarkan hubungan di antara nilai-nilai. Teori ini menganuti perspektif Stiskin (1972). Lantaran itu korelasi dalaman enam konstruk dan pengurusan konflik lebih kuat pada subjek Malaysia (masyarakat Timur) dan memaparkan faktor silang budaya.

Menarik daripada keputusan korelasi dalaman ini ialah, bagi subjek Amerika, korelasi di antara konstruk 'orang lain' dari 'kawalan' ialah $-.05$. Ini bererti, bahawa semakin tinggi 'nilai terhadap orang lain', semakin rendah 'nilai kawalan'. Walaupun korelasi adalah lemah, tetapi ia dapat menyatakan sesuatu teori. Berbanding subjek Malaysia, nilai korelasi ialah $.61$. Alasan yang dapat dikemukakan ialah, subjek Amerika adalah tinggi dari segi individualisme, maka bertepatanlah bahawa orang yang mengambil berat tentang orang lain akan mempunyai nilai kawalan yang rendah. Manakala subjek Malaysia memaparkan masyarakat kolektivisme, walaupun mereka mengambil berat terhadap orang lain, tetapi nilai kawalan haruslah menepati norma-norma masyarakat. Lantaran itu, walaupun mereka menitik-beratkan orang lain tetapi ia tertakluk kepada nilai kawalan yang diperolehi dari masyarakat itu sendiri.

Jadual 8 menunjukkan min dan sisihan lazim kedua-dua kumpulan subjek berdasarkan enam konstruk dan pengurusan konflik:

JADUAL 8. Min dan Sisihan Lazim (SD) Untuk Keenam-enam Konstruk dan Pengurusan Konflik

Konstruk	Amerika		Malaysia	
	Min	SD	Min	SD
Perasaan	54.92	9.03	50.59	8.11
Tugas	50.86	8.65	42.95	8.08
Komuniti	33.68	13.25	48.05	9.10
Orang Lain	58.33	7.78	49.32	6.67
Kawalan	36.94	10.52	39.85	8.46
Kendiri	49.80	10.77	51.07	7.70
Pengurusan Konflik	284.54	37.13	281.84	40.34

N = 51 N = 112

Dari keenam-enam konstruk, subjek Amerika mempunyai min yang lebih tinggi daripada subjek Malaysia kecuali pada konstruk komuniti

dan kawalan. Ini adalah dijangkakan kerana masyarakat Malaysia mengamalkan budaya komunitinya dan setiap individu akan mengamalkan kawalan kerana ia bertanggungjawab kepada keseluruhan masyarakatnya. Subjek mempunyai sisihan lazim yang kurang perbezaannya berbanding dengan subjek Amerika. Ini adalah dipengaruhi oleh kurang keterbukaan pernyataan diri subjek Malaysia dengan subjek Amerika atas faktor-faktor budaya. Walau bagaimanapun, subjek Malaysia mempunyai sisihan atau perbezaan yang lebih besar daripada subjek Amerika apabila ia menyumbang kepada keseluruhan skor atau terhadap pengurusan konflik. Sebagai kesimpulan, min dan sisihan lazim yang dibentangkan ini telah menyumbangkan kepada keserasian pengukuran komunikasi-konflik ini dalam konteks silang budaya.

PENUTUP

Analisis kebolehpercayaan boleh digunakan untuk menentukan kesesuaian pengukuran standard. Ujian kebolehpercayaan ini juga boleh bertindak sebagai prasyarat untuk pembinaan bersesuaian pengukuran. Sekurang-kurangnya ujian ini memaparkan kepada penyelidik sama ada tahap konsistensi yang mencukupi telah diperolehi dan sekiranya tidak, skel tersebut memerlukan pembetulan atau pembuangan. Penyediaan bukti-bukti untuk kesesuaian pengukuran adalah sama dengan situasi pengesahan konstruk. Walau bagaimanapun, penilaian tersebut tidaklah memberi bukti-bukti yang muktamad bahawa hasil pengukuran adalah sama di antara budaya.

RUJUKAN

- Bales R.F. 1951 *Interaction Process Analysis*, Mass: Addison-Wesley.
- Bales R.F. & Couch A.S. 1969. The Value Profile: A Factor Analytic Study of Value Statement. *Sociological Inquiry* 39: 1.
- Brown C.T., Yelsma P. & Keller P.W. 1981. Communication-Conflict Predisposition: Development of a Theory and an Instrument. *Human Relations* 34(2): 1103-1117.
- Borgotta E.F., Cottrell L.S. & Mann J.M. 1958. The Spectrum of Individual Interaction Characteristics: An Interdimensional Analysis. *Psychology Report* 4: 279-319.
- Blake R.R. & Mouton J.S. 1964. *The Managerial Grid*. Houston.
- Calder B.J., Philips L.W. & Tybout A.M. 1981. Designing Research for Application. *Journal of Consumer Research* 8: 197-207.
- Cohen J. 1977. *Statistical Power Analysis For The Behavioral Sciences*. San Diego, Ca.: Academic Press.
- Cronbach L.J. 1960. *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper & Row.

- Ervin S. & Bower R.T. 1953. Translation Problems In International Surveys. *Public Opinion Quarterly* 16: 595-604.
- Foa U.G. 1966. Perception of Behavior in Reciprocal Roles: The Ringex Model. *Psychological Monographs: General and Applied* 80: 623.
- Foa U.G. & Foa E. 1969. Resource Exchange: Toward A Structural Theory of Interpersonal Communication. Dlm. Siegman A. W. & Pope P. (eds), *Studies in Dyadic Communication*. New York: Pergamon Press.
- Henry W.E. 1961. Projective Tests in Cross-Cultural Research. Dlm. Kaplan E (ed.) *Studying Personality Cross Culturally*. New York: Harper & Row.
- Hall J. 1969. *Conflict Management Survey: A Survey of One's Characteristic Reaction to and Handling of Conflict Between Himself and Others*. Conroe, Texas: Teleometrics International.
- Jackson D.D. 1959. Family Interaction, Family Homeostasis and Some Implications for Conjoint Family Psycho Therapy. Dlm. Masserman J.H. (ed.) *Individual and Family Dynamics*. New York: Grune & Stratton.
- Kilmann R.H. & Thomas K.W. 1975. Interpersonal Conflict-Handling Behaviour As Reflections of Jungian Personality Dimensions. *Psychology Reports* 37: 971-980.
- Kilmann R.H. & Thomas K.W. 1977. Developing a Forced-Choice Measure of Conflict Handling Behavior: The 'Mode' Instruments. *Educational and Psychology Measurement* 37: 309-325.
- Kerlinger F.N. 1986 *Foundation of Behavioral Research* (3rd. ed). Orlando FL: Holt Rinehart & Winston.
- Leary T. 1957 *Interpersonal Diagnosis of Personality*. New York: The Ronald Press Co.
- Likert R. & Likert J.G. 1976. *New Ways of Managing Conflict*. New York McGraw Hill.
- Lawrence P.R. & Lorch J.W. 1967. *Organization and Environment*. Boston: Harvard University.
- Maslow A.H. 1971. *The Farther Peaches of Human Nature*. New York: Charles Scribner's Sone.
- Niebuht R. 1936. *Moral Man and Immoral Society*. New York: Mc Graw-Hill.
- Nunnally J.C. 1967. *Psychometric Theory*, (2nd. ed.). Chicago: University of Chicago Press.
- Nunnally J.C. 1978. *Psychometric Theory*. New York: Mc Graw-Hill.
- Nik Rahimah N.Y. & Ismail R. 1992. Reliability Assessment for Cross-Cultural Measurement Comparability. *Jurnal Pengurusan*, 11: 15-24.
- Osgood C.E. Suci G.J. & Tannenbaum P.H. 1957. *The Measurement of Meaning*. Urbana IL: University of Illinois Press.
- Przeworski A. & Teune H. 1966. Equivalence in Cross-National Research. *Public Opinion Quarterly*. 30: 551-604.
- Sears R.R. 1961. Transcultural Variables and Conceptual Equivalence. Dlm. Kaplan B. (ed.) *Studying Personality Cross-Cultural*. New York: Harper & Row.
- Swensen C.H. 1973. *Introduction to Interpersonal Relations*, Glenview, IL: Scott, Foresman and Co.
- Schaefer E.S. 1959. A Circumplex Modal for Maternal Behavior. *Journal of*

- Abnormal Psychology* 59: 226-235.
- Schutz W.C. 1958. *FIRO: A Three-Dimensional Theory of Interpersonal Behavior*. New York: Holt, Rinehart & Winston Inc.
- Stiskin H. 1972. *The Looking Glass Good*. Brookline, Mass.: Autumn Press.
- Verba S. 1971. Cross-national survey research: The Problem of Credibility. Dim. Vallier I. (ed.), *Comparative Methods in Sociology*. Berkeley: University of California Press.
- Winter L. G. & Prohaska C.R. 1983. Methodological Problems in the Comparative Analysis of International Marketing System. *Journal of The Academy of Marketing Science* 11 (Fall): 417-432.

Mohd. Helmi Abd. Rahim
Jabatan Komunikasi
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600 UKM Bangi
Selangor Darul Ehsan

Nordin @ Jusoh Muhamad
Jabatan Pengurusan
Fakulti Pengurusan Perniagaan
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600 UKM Bangi
Selangor Darul Ehsan